

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in Artikel 2a Gaswet.

Nummer 102298-9

Betreft zaak: Ontheffingsaanvraag

Besluit van de Minister van Economische Zaken als bedoeld in Artikel 2a Gaswet.

INLEIDING EN PROCEDURE

1. Op 3 maart 2006 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) van Solvay Pharmaceuticals B.V. (hierna: Solvay) een verzoek ontvangen tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 2a van de Gaswet. Het betreft een verzoek tot ontheffing voor het gasnet gelegen op het Van Houten Industriepark te Weesp¹.
2. De Raad heeft Solvay verzocht haar ontheffingsaanvraag nader aan te vullen, waarna op 31 oktober 2006 een complete aanvraag bij de Raad is ingediend.
3. Ter voorbereiding van het besluit heeft Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de aanvraag. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is in de Staatscourant van 7 november 2006, nr. 217, aangekondigd.
4. Er is door de Raad één zienswijzen ontvangen van N.V. Continuon Netbeheer.

WETTELIJK KADER

Artikel 2a Gaswet

5. Op basis van Artikel 2 van de Gaswet dient degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting voor het aanwijzen van een netbeheerder kan voor een ander gastransportnet dan het landelijk gastransportnet op grond van artikel 2a van de Gaswet bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.

¹ Kadastraal begrensd door de perceelnummers B 3791, D 1362, D 1368, B 2817, D 1373, D 1372, B 3829, D 1213 en D1341, D 1369

6. De Minister van Economische Zaken heeft met ingang van 1 juli 2005 aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 2a van de Gaswet.² De Raad behandelt om die reden de aanvraag.
7. Het wettelijk kader voor ontheffingen van de verplichting een netbeheerder voor een gastransportnet aan te wijzen, is nagenoeg gelijk aan het wettelijk kader zoals dat voor elektriciteit al langere tijd bestond.³ De Raad zal bij het behandelen van de aanvragen op basis van artikel 2a van de Gaswet dan ook zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de bestaande praktijk bij ontheffingen op basis van artikel 15, lid 2 van de Elektriciteitswet en de bij dat artikel behorende wetsgeschiedenis.
8. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voorzover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn met het net van degene aan wie het gastransportnet toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net.⁴
9. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvragende rechtspersoon beschikken over een gastransportnet waarop een beperkt aantal natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden.⁵ Mede in dit verband is ervoor gekozen de beoordeling of er wel of niet sprake is van een beperkt aantal aansluitingen, afhankelijk te laten zijn van de mate waarin het publiek belang wordt gediend. Het is aan de ontheffingsaanvrager zelf om te onderbouwen op welke wijze bij verlening van een ontheffing het publiek belang wordt gediend.
10. Ten slotte dient het gastransportnet in de zin van de Gaswet te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 2a van de Gaswet. Het net van de aanvrager dient aan één van de drie volgende criteria te voldoen:
 - a. het gastransportnet is bestemd om de aanvrager te voorzien van gas dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen; of

² Besluit mandaat, volmacht en machtiging Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, SC van 4 juli 2005, nr. 126, p. 13.

³ Tweede kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 372, nr. 3, p. 56.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7.

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3.

- b. het gastransportnet is bestemd om een aantal samenwerkende natuurlijke of rechtspersonen te voorzien van gas en de samenwerking van deze personen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel; of
 - c. ten aanzien van het gastransportnet zijn kwaliteitseisen van toepassing die in betekenende mate afwijken van de kwaliteitseisen die voor een gastransportnet gebruikelijk zijn.
11. Op grond van artikel 2a, lid 1, sub d van de Gaswet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
12. Ingevolge het bepaalde in artikel 2a, vijfde lid, van de Gaswet kan in afwijking van het bepaalde in sub d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft.

FETEN

13. Op de percelen van Solvay ligt een aardgasnet, dat is gekoppeld aan het aardgasnet van N.V. Continuon Netbeheer. Het net is in eigendom bij Solvay. Solvay levert een gedeelte van het afgenomen gas via dit netwerk door aan Fort Dodge Animal Health (hierna: FDAH). De bedrijfsprocessen van Solvay en FDAH staan los van elkaar. Wel levert FDAH aan Solvay verschillende grond- en hulpstoffen voor de productie van griepvaccins.
14. FDAH is gevestigd in een pand waarin voorheen diergeneeskundige activiteiten werden verricht door Solvay. Bij de overname van deze panden door FDAH heeft Solvay ook de geïntegreerde utilities overgenomen. Daardoor is de aansluiting op het interne netwerk van het pand waarin FDAH is gevestigd, in stand gebleven. Onder de overgenomen utilities vallen naast aardgas ook stoom, drinkwater, recirculatie van (koel)water, elektriciteit⁶, afvalwaterzuivering en overige faciliteiten. De stoom wordt in een centrale boiler opgewekt door het aangevoerde aardgas.

⁶ Voor het elektriciteitsnetwerk van Solvay is reeds in 2000 een ontheffing verkregen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen, op basis van artikel 15, lid 2, sub a E-wet.

15. De overname van de utilities is vastgelegd in de bij de aanvraag ingediende overeenkomst⁷. Hierin is eveneens geregeld tegen welke tarieven en onder welke voorwaarden FDAH de genoemde diensten van Solvay zal afnemen. Solvay koopt aardgas en elektriciteit in op grote schaal, waardoor lage leverings- en distributiekosten tot stand kunnen komen.

ZIENSWIJZEN

Zienswijze Continuon

16. De Raad heeft een schriftelijke reactie van Continuon ontvangen. Continuon geeft daarin aan dat er door een ontheffing te verlenen voorshands geen wijziging in haar relatie met Solvay zal optreden; het zou enkel de situatie zoals die vanaf 1996 bestaat, formaliseren.
17. Continuon wijst daarnaast op de reikwijdte van artikel 1.1.1 van de Allocatievoorwaarden Gas; marktfacilitering zou geen taak van de netbeheerder zijn. Indien FDAH een andere leverancier wil kiezen, dan zal Continuon op de meetgegevens van Solvay blijven afgaan.
18. Verder wijst Continuon op de plicht van Solvay een overeenkomst als bedoeld in artikel 2a, lid 2 Gaswet met Continuon af te sluiten.

Reactie Raad

19. De Raad constateert op basis van deze zienswijze dat Continuon geen bezwaar heeft tegen de ontheffingverlening aan Solvay. Voor wat betreft artikel 1.1.1 Allocatievoorwaarden Gas is de Raad van mening dat dit artikel de allocatievoorwaarden inderdaad toespitst op afnemers, dan wel aangeslotenen, en niet op eventueel achtergelegen particuliere netten. Continuon kan dus enkel op de meetgegevens van haar afnemer Solvay afgaan. Voor de allocatie op het particuliere net ligt de verantwoordelijkheid bij Solvay.
20. Ten aanzien van de opmerking van Continuon dat Solvay gehouden is een overeenkomst met haar af te sluiten op basis van artikel 2a, lid 2 van de Gaswet, merkt de Raad op dat degene aan wie een ontheffing verleend wordt, daartoe inderdaad verplicht is. Indien een dergelijke overeenkomst niet wordt gesloten, kan op basis van artikel 2a, lid 4 Gaswet een verleende ontheffing worden ingetrokken.

⁷ Master Services and Utilities Agreement, 23-02-1997.

BEOORDELING

21. Bij de beoordeling van de aanvraag komen de volgende punten aan de orde:
- Er is sprake van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid onder d, van de Gaswet;
 - Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 2a Gaswet);
 - Er dient sprake te zijn van één van de eerste drie in artikel 2a Gaswet genoemde situaties;
 - Indien de aanvrager een netbeheerder is of aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij is verbonden, dient de aanvrager aan te geven waarom in redelijkheid niet kan worden verwacht dat een netbeheerder wordt aangewezen. Tevens moet worden gewaarborgd dat de netbeheerder zich onthoudt van iedere bemoeienis met het beheer van het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft.
22. Op grond van de in de aanvraag verstrekte gegevens kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een gastransportnet in de zin van artikel 1, onder d van de Gaswet. Zoals vereist wordt op dat net een beperkt aantal andere afnemers aangesloten, namelijk enkel FDAH. Solvay is geen netbeheerder en is evenmin met een netbeheerder in een groepsmaatschappij verbonden.
23. De aansluiting van FDAH is, gezien de historische situatie op het terrein, gelegen op het interne net van Solvay. De gebouwen van FDAH maken gebruik van de reeds in de gebouwen aanwezige, geïntegreerde utilities. Het gas wordt daarnaast door Solvay gebruikt om stoom op te wekken, dat eveneens door FDAH wordt benut.
24. Gezien de historische situatie op het terrein is er sprake van een hoge mate van samenwerking tussen de ondernemingen, ten aanzien van een groot aantal services. Het aardgasnet vormt hiervan slechts één aspect. Gezien de grote mate van samenwerking en de historisch ontstane gezamenlijke benutting van de utilities met het oog op doelmatigheid, ziet de Raad in dit verband aanleiding een ontheffing te verlenen op basis van artikel 2a, lid 1, sub b van de Gaswet.
25. Gezien het feit dat deze situatie om historische redenen zo is ontstaan, is de Raad van mening dat het in deze situatie onredelijk zou zijn een netbeheerder aan te wijzen voor de bestaande utilities. Deze bijzondere situatie staat echter in de weg aan een uitbreiding van het aantal afnemers of het gasnet, binnen het kader van de huidige ontheffing.

BESLUIT

Gelet op het bovenstaande is de Raad tot het oordeel gekomen dat in de situatie zoals door Solvay is omschreven, sprake is van een situatie als genoemd in artikel 2a, lid 1, onder b van de Gaswet. Om die reden wordt aan Solvay een ontheffing verleend van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen voor haar gastransportnet op de locatie Van Houten Industriepark te Weesp.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. De ontheffinghouder verstrekt aan de Raad binnen redelijke termijn de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de ontheffinghouder van het bij of krachtens de Gaswet bepaalde.
2. Eventuele naam- en adreswijzigingen, een wijziging in de eigendomsverhouding of elke andere wijziging die van invloed kan zijn op deze ontheffing wordt onverwijld aan de Raad gemeld.
3. Het is de ontheffinghouder niet toegestaan nieuwe afnemers op het betrokken net aan te sluiten, dan wel het bestaande gasnet uit te breiden met het oog op nieuwe afnemers.
4. De houder van de ontheffing is verplicht om met degene die uit dien hoofde reeds is aangesloten op het net en waarvan de overeenkomst is afgelopen, op diens schriftelijk verzoek daartoe te onderhandelen over de voorwaarden en tarieven die de houder van de ontheffing berekent voor het gebruikmaken van het net en schriftelijk een voorstel te doen met betrekking tot genoemde voorwaarden en tarieven. Binnen drie maanden nadat één of meer van de bij de onderhandelingen betrokken partijen een schriftelijk verzoek heeft gedaan, dienen bovengenoemde onderhandelingen te zijn afgerond.
5. De ontheffinghouder draagt er zorg voor dat de aansluiting van andere afnemers voldoet aan de relevante kwaliteitscriteria.

Openbaar

Den Haag,
Datum: 22-01-2007

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

w.g.

Drs. P.J. Plug
Directeur Directie Toezicht Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.